

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 27.11.2013
COM(2013) 843 final

ANNEX 1

ANEXĂ

Raport comun al Comisiei și al Departamentului de Trezorerie al SUA privind valoarea datelor furnizate în cadrul TFTP în temeiul articolului 6 alineatul (6) din Acordul dintre Uniunea Europeană și Statele Unite ale Americii privind prelucrarea și transferul datelor de mesagerie financiară din Uniunea Europeană către Statele Unite ale Americii în cadrul Programului de urmărire a finanțărilor în scopuri teroriste

la

Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu

privind Raportul comun al Comisiei și al Departamentului de Trezorerie al SUA privind valoarea datelor furnizate în cadrul TFTP în temeiul articolului 6 alineatul (6) din Acordul dintre Uniunea Europeană și Statele Unite ale Americii privind prelucrarea și transferul datelor de mesagerie financiară din Uniunea Europeană către Statele Unite ale Americii în cadrul Programului de urmărire a finanțărilor în scopuri teroriste

ANEXĂ

Raport comun al Comisiei și al Departamentului de Trezorerie al SUA privind valoarea datelor furnizate în cadrul TFTP în temeiul articolului 6 alineatul (6) din Acordul dintre Uniunea Europeană și Statele Unite ale Americii privind prelucrarea și transferul datelor de mesagerie financiară din Uniunea Europeană către Statele Unite ale Americii în cadrul Programului de urmărire a finanțărilor în scopuri teroriste

la

Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu

privind Raportul comun al Comisiei și al Departamentului de Trezorerie al SUA privind valoarea datelor furnizate în cadrul TFTP în temeiul articolului 6 alineatul (6) din Acordul dintre Uniunea Europeană și Statele Unite ale Americii privind prelucrarea și transferul datelor de mesagerie financiară din Uniunea Europeană către Statele Unite ale Americii în cadrul Programului de urmărire a finanțărilor în scopuri teroriste

1. Sintează

În conformitate cu articolul 6 alineatul (6) din Acordul dintre Uniunea Europeană și Statele Unite ale Americii privind prelucrarea și transferul datelor de mesagerie financiară din Uniunea Europeană către Statele Unite ale Americii în cadrul Programului de urmărire a finanțărilor în scopuri teroriste (acordul), Comisia Europeană și Departamentul de Trezorerie al SUA au elaborat prezentul raport comun privind valoarea datelor furnizate în cadrul Programului de urmărire a finanțărilor în scopuri teroriste (TFTP), „punând un accent special pe valoarea datelor păstrate mai mulți ani și pe informațiile relevante obținute în urma examinării comune efectuate în temeiul articolului 13.”

Informațiile pentru prezentul raport au fost furnizate de Departamentul de Trezorerie al SUA, de Europol și de statele membre. Raportul se concentrează asupra modului în care au fost utilizate datele furnizate în cadrul TFTP și asupra valorii acestor date pentru investigațiile de combatere a terorismului din Statele Unite și din UE. Raportul conține mai multe exemple concrete de cazuri în care datele din cadrul TFTP, inclusiv datele păstrate timp de cel puțin trei ani, au fost valoroase în investigațiile de combatere a terorismului, în Statele Unite și în UE, înainte și după intrarea în vigoare a acordului la 1 august 2010. Pe lângă acest raport, au fost prezentate și alte exemple privind utilitatea și valoarea datelor din cadrul TFTP în contextul celor două revizuri comune desfășurate în februarie 2011 și octombrie 2012, în temeiul articolului 13 din acord. În ansamblu, aceste seturi factuale și concrete de informații constituie un pas înainte important pentru a explica mai detaliat funcționarea și valoarea adăugată a TFTP.

De asemenea, raportul descrie metodologia pentru evaluarea perioadelor de păstrare de către Departamentul de Trezorerie al SUA și pentru ștergerea datelor care nu au fost extrase.

Raportul demonstrează că datele furnizate în cadrul TFTP, inclusiv datele păstrate timp de mai mulți ani, au avut o valoare foarte importantă în cadrul eforturilor de combatere a terorismului din Statele Unite, din Europa și din lume.

2. Context

TFTP a fost instituit de Departamentul de Trezorerie al SUA la scurt timp după atacurile teroriste de la 11 septembrie 2001 atunci când a început să emită decizii de solicitare a informațiilor obligatorii din punct de vedere juridic către un furnizor de servicii de mesagerie financiară în materie de plăți pentru datele de mesagerie financiară în materie de plăți stocate în Statele Unite care ar fi utilizate în mod exclusiv la combaterea terorismului și a finanțării acestuia. Până la sfârșitul anului 2009, furnizorul a stocat toate mesajele financiare relevante pe două servere identice, situate în Europa și în Statele Unite. La 1 ianuarie 2010, furnizorul a pus în aplicare noua sa arhitectură de mesagerie care este formată din două zone de procesare – o zonă în Statele Unite și alta în Uniunea Europeană. Pentru a asigura continuitatea TFTP în aceste noi condiții, s-a considerat că este necesar un nou acord între Uniunea Europeană și Statele Unite ale Americii privind acest aspect. După ce o primă versiune a acordului nu a primit aprobarea Parlamentului European, o versiune revizuită a fost negociată și convenită în vara anului 2010. Parlamentul European și-a dat acordul la 8 iulie 2010, Consiliul l-a aprobat la 13 iulie 2010 și astfel acordul a intrat în vigoare la 1 august 2010.

Acordul conferă un rol important agenției Europol, care este responsabilă de primirea unei copii a cererilor de date, împreună cu eventualele documente suplimentare, și de verificarea respectării de către aceste cereri de date din partea SUA a anumitor condiții specificate la articolul 4 din acord, printre care faptul că acestea trebuie să fie formulate cât mai precis, pentru a reduce la minimum cantitatea de date solicitate. Odată ce Europol confirmă că solicitarea respectă condițiile stabilite, furnizorul de date este autorizat și trebuie să furnizeze datele către Departamentul de Trezorerie al SUA. Europol nu are acces direct la datele prezentate de furnizorul de date Departamentului de Trezorerie al SUA și nu efectuează căutări ale datelor din cadrul TFTP.

Acordul prevede că aceste căutări din cadrul TFTP trebuie să fie formulate cât mai precis și să se bazeze pe informații sau pe dovezi deja existente care demonstrează că sunt motive să se creadă că obiectul căutării are legătură cu terorismul sau cu finanțarea acestuia. În conformitate cu articolul 12 din acord, căutările din cadrul TFTP sunt monitorizate de către supraveghetori independenți cu competența de a interoga și de a bloca acele căutări prea extinse sau orice altă căutare care nu corespunde garanțiilor stricte și controalelor riguroase impuse de articolul 5 din acord.

Articolul 13 din acord prevede efectuarea de revizui comune periodice ale garanțiilor, ale controalelor și ale dispozițiilor de reciprocitate de către echipe de revizuire din Uniunea Europeană și din Statele Unite, formate din reprezentanți ai Comisiei Europene, ai Departamentului de Trezorerie al SUA, din reprezentanți din partea a două autorități de protecție a datelor din statele membre ale UE, și pot cuprinde, de asemenea, experți în securitate și protecția datelor, precum și persoane cu experiență judiciară. Au fost deja efectuate două revizui comune, iar o a treia revizuire comună este planificată pentru anul 2014. Fiecare dintre revizuirile comune a examinat cazuri în care informațiile obținute prin intermediul TFTP au fost utilizate pentru prevenirea, investigarea, identificarea sau urmărirea penală a actelor de terorism sau a finanțării acestora.

În cadrul primei revizui comune efectuate în februarie 2011, Departamentul de Trezorerie al SUA a oferit numeroase exemple (clasificate) de cazuri de terorism importante în care au fost utilizate informații obținute prin intermediul TFTP. Primul raport de revizuire comună recunoaște valoarea TFTP și arată că „numărul de piste furnizate de la începutul programului și de la intrarea în vigoare a acordului indică un avantaj continuu pentru prevenirea și

combaterea terorismului și a finanțării acestuia în întreaga lume, cu un accent special pe SUA și UE.”¹

În cadrul celei de a doua revizuii comune a acordului, efectuată în octombrie 2012, Departamentul de Trezorerie al SUA a furnizat o anexă care conține 15 exemple concrete de investigații speciale în care date din cadrul TFTP s-au dovedit a fi esențiale pentru investigațiile de combatere a terorismului.² În concluzia raportului celei de a doua revizuii comune se arată că „Europol și statele membre au devenit din ce în ce mai conștiente de valoarea datelor din cadrul TFTP pentru atribuțiile care le revin în materie de prevenire și combatere a terorismului și a finanțării acestuia în UE”³, precum și că, prin utilizarea acordurilor de reciprocitate, „profită din ce în ce mai mult de acest lucru”.⁴

La articolul 6 alineatul (6) din acord se solicită Comisiei Europene și Departamentului de Trezorerie al SUA să pregătească un raport comun privind valoarea datelor furnizate în cadrul TFTP în termen de trei ani de la intrarea în vigoare a acordului, punând un accent special pe valoarea datelor păstrate mai mulți ani și pe informațiile relevante obținute în urma revizuirii comune efectuate în temeiul articolului 13.

3. Aspecte procedurale

Modalitățile de elaborare a prezentului raport au fost stabilite în comun de către Comisia Europeană și Departamentul de Trezorerie al SUA, în conformitate cu articolul 6 alineatul (6) din acord.

Comisia Europeană și Departamentul de Trezorerie al SUA au început discuțiile privind modalitățile, mandatul și metodologia raportului în decembrie 2012. La 25 februarie 2013, echipele de evaluare din partea UE și SUA s-au reunit la Washington, D.C. pentru a discuta despre pregătirea raportului și au convocat o a doua reuniune la sediul Europol de la Haga, la 14 mai 2013. În cursul reuniunii de la Haga, echipele din partea UE și SUA s-au întâlnit, de asemenea, cu reprezentanți ai Europol pentru a discuta despre contribuția inițială a tuturor părților, precum și despre măsurile ulterioare.

În ceea ce privește UE, Comisia Europeană a organizat o reuniune confidențială cu reprezentanți ai statelor membre la data de 13 mai 2013. Statele membre și Europol au furnizat contribuții scrise, care au fost luate în considerare și se reflectă în elaborarea prezentului raport. În acest scop, Europol a transmis un chestionar tuturor statelor membre în cauză în scopul de a colecta informațiile relevante pentru contribuția sa la acest raport. Chestionarul a vizat obținerea unei imagini de ansamblu actuale cu privire la valoarea adăugată a datelor furnizate în cadrul TFTP, în legătură cu anumite cazuri investigate de către autoritățile competente în statele membre relevante.

Între 1 februarie și 24 mai 2013, echipa de evaluare din partea SUA a intervievat investigatori din domeniul combaterii terorismului de la o serie de agenții, a reexaminat cazurile de combatere a terorismului în care s-a recurs la TFTP și a analizat peste 1 000 de rapoarte din cadrul TFTP pentru a evalua valoarea informațiilor obținute prin intermediul TFTP.

¹ Primul raport de revizuire comună, SEC(2011) 438, p. 5.

² Al doilea raport de revizuire comună, SWD(2012) 454, p. 38, anexa IV.

³ Al doilea raport de revizuire comună, p. 15.

⁴ Al doilea raport de revizuire comună, p. 17.

Exemplele abordate în prezentul raport sunt extrase din investigații extrem de sensibile care ar putea fi în derulare în prezent. Ca atare, unele informații au fost eliminate pentru a proteja aceste investigații.

4. Valoarea datelor furnizate în cadrul TFTP

De la începutul TFTP în 2001, au fost produse zeci de mii de piste și peste 3 000 de rapoarte (care conțin mai multe piste TFTP) pentru autoritățile de combatere a terorismului, la nivel mondial, inclusiv peste 2 100 de rapoarte pentru instituțiile europene.⁵

TFTP a fost utilizat pentru a investiga multe dintre cele mai importante atacuri și comploturi teroriste din ultimii zece ani, inclusiv:

În perioada ulterioară încheierii acordului:

- atentatele cu bombă de la maratonul de la Boston din aprilie 2013;
- amenințările cu privire la Jocurile Olimpice de Vară de la Londra din 2012;
- complotul din 2011 în vederea asasinării ambasadorului Arabiei Saudite în Statele Unite;
- atacurile lui Anders Breivik din Norvegia din iulie 2011 și
- atentatele cu mașini capcană din octombrie 2010 cu ocazia Zilei Independenței din Nigeria.

Înainte de încheierea acordului:

- atacul din iulie 2010 împotriva suporterilor care urmăreau un meci din cadrul Cupei Mondiale în Kampala, Uganda;
- atacurile asupra unui hotel din Jakarta, în iulie 2009;
- multiple operațiuni de deturnare și luare de ostatici realizate de al-Shabaab – inclusiv deturnarea navei belgiene MV Pompei în aprilie 2009;
- atacurile din Mumbai din noiembrie 2008;
- complotul Uniunii Jihadului Islamic din septembrie 2007 de a ataca diverse locuri din Germania;
- complotul din 2007 care viza atacarea aeroportului John F. Kennedy din New York;
- complotul în vederea unui atentat cu explozibili lichizi împotriva unei aeronave transatlantice din 2006;
- atentatele cu bombă din Londra din iulie 2005;
- asasinarea, legată de terorism, a lui Theo Van Gogh din noiembrie 2005;
- atentatele cu bombă în trenurile din Madrid, din martie 2004 și

⁵ „Rapoartele” au fost utilizate pentru a partaja informațiile obținute prin intermediul TFTP cu autoritățile statelor membre ale UE și ale țărilor terțe, cu mult înainte de Acordul TFTP din 2010. O „pistă” TFTP se referă la rezumatul unei anumite tranzacții financiare identificate drept răspuns la o căutare TFTP care este relevant pentru o investigație de combatere a terorismului. Fiecare raport TFTP poate conține numeroase piste TFTP.

- atentatele cu bombă din Bali din octombrie 2002.

Echipele de evaluare din partea UE și SUA au aflat informații despre valoarea TFTP de la Europol și de la Departamentul de Trezorerie al SUA, precum și de la alte autorități. Investigatorii din domeniul combaterii terorismului au observat că TFTP conține informații unice, extrem de precise care prezintă o valoare semnificativă pentru urmărirea rețelelor de sprijinire a teroriștilor și pentru identificarea de noi metode de finanțare a terorismului. În cazurile în care nu există suficiente informații despre o persoană suspectă de terorism, în afară de numele sau contul său bancar, informațiile obținute prin intermediul TFTP pot dezvălui informații esențiale, inclusiv locurile, tranzacțiile financiare și complicitățile acestora. Valoarea unică a TFTP constă în exactitatea informațiilor bancare, deoarece persoanele în cauză au un interes clar în furnizarea de informații exacte pentru a se asigura că banii ajung la destinație.

Majoritatea investigațiilor de combatere a terorismului se bazează pe culegerea, schimbul și analizarea unor cantități importante de informații provenite din surse multiple. Pe baza experienței acumulate în punerea în aplicare a acordului, a cooperării cu autoritățile statelor membre într-un număr mare de investigații de combatere a terorismului și a competenței generale în chestiuni referitoare la terorism și la informațiile financiare, se acordă o valoare foarte mare datelor din cadrul TFTP ca un instrument unic pentru furnizarea la timp de informații exacte și fiabile cu privire la activitățile legate de acte suspectate de finanțare și planificare în scopuri teroriste.

Au fost intervievați investigatori din domeniul combaterii terorismului din SUA de la agenții diverse care beneficiază de informații obținute prin intermediul TFTP furnizate în temeiul acordului, pentru a stabili valoarea programului pentru investigațiile lor. Investigatorii care au participat la studiu au convenit că TFTP oferă informații valoroase care pot fi utilizate pentru a identifica și a urmări teroriști și rețelele de sprijin ale acestora. În plus, aceștia au remarcat faptul că TFTP oferă informații esențiale despre rețelele de sprijin financiar ale unora dintre cele mai periculoase organizații teroriste din lume, printre care Al-Qaida, Al-Qaida din Maghrebul Islamic (AQIM), Al-Qaida din Peninsula Arabă (AQAP), Al Shabaab, Uniunea Jihadului Islamic (IJU), Mișcarea Islamică din Uzbekistan (IMU) și Forțele Qods ale Corpului Gardienilor Revoluției Islamice din Iran (IRGC-QF). Investigatorii au observat că informațiile obținute prin intermediul TFTP le permit să identifice noi fluxuri de sprijin financiar și complicități necunoscute anterior, să stabilească legături între entități paravan și pseudonime și organizațiile teroriste, să evalueze/coroboreze informațiile existente și să furnizeze informații care pot fi utilizate pentru a identifica noi obiective pentru investigație. Mai mulți investigatori intervievați au remarcat faptul că informațiile referitoare la tranzacțiile financiare care au fost obținute prin intermediul TFTP le permit să completeze lacunele în materie de informații și să stabilească legături care nu ar fi fost observate în alte surse.

Grupurile teroriste depind de un flux de trezorerie regulat pentru o multitudine de motive, inclusiv plata unor agenți și a mitelor, organizarea călătoriilor, instruirea și recrutarea membrilor, falsificarea de documente, achiziționarea de arme și desfășurarea de atacuri. Investigatorii din domeniul combaterii terorismului se bazează pe mai multe seturi de date pentru investigarea și perturbarea acestor operațiuni. Cu toate acestea, pot exista deficiențe în ceea ce privește informațiile care îi pot împiedica pe investigatori să înțeleagă pe deplin aceste rețele. TFTP le oferă investigatorilor informații exacte de mesagerie financiară care pot cuprinde numere de conturi bancare, coduri de identificare bancară, nume, adrese, valori ale tranzacțiilor, date, adrese de e-mail și numere de telefon. Pe baza acestor informații, investigatorii pot stabili un profil al rețelelor de sprijin financiar destinat terorismului, inclusiv

identificarea unor complici necunoscuți anterior. Într-un caz din 2012, de exemplu, informațiile obținute prin intermediul TFTP au arătat că un terorist suspectat cunoscut a fost unul dintre semnatarii unui cont al unei organizații prin care au fost derulate mai multe tranzacții suspecte. Verificările ulterioare din cadrul TFTP au identificat, de asemenea, fluxurile financiare dintre această organizație și o altă societate suspectată că a oferit sprijin material altor entități teroriste din aria geografică vizată.

Informațiile obținute prin intermediul TFTP pot fi utilizate pentru a oferi piste care ajută la identificarea și localizarea persoanelor implicate în rețelele teroriste și care furnizează dovezi despre activitățile financiare în sprijinul atacurilor teroriste. De exemplu, este posibil să se localizeze o persoană suspectă prin verificarea momentului și a locului în care aceasta a închis și/sau a deschis un nou cont bancar într-un oraș sau într-o țară diferită de ultimul său loc de reședință. Acesta este un semn clar care arată că persoana s-ar fi putut muta. Cu toate acestea, chiar și atunci când persoana suspectă nu își schimbă conturile bancare, ci mai degrabă se deplasează și continuă să utilizeze „vechiul” cont (de exemplu, prin servicii bancare electronice), a fost posibilă depistarea schimbării locului, de exemplu, prin identificarea plăților pentru anumite bunuri sau servicii (de exemplu pentru reparații sau întreținere ori alte activități care sunt de obicei efectuate în locul în care o persoană locuiește). Ca urmare a preciziei datelor TFTP, chiar și în cazul în care persoanele suspecte sunt foarte atente la tranzacțiile lor bancare, a fost, de asemenea, posibilă localizarea acestora prin intermediul plăților și al achizițiilor efectuate de complicități lor apropiate. TFTP poate furniza informații esențiale cu privire la deplasările teroriștilor suspecti și la natura cheltuielilor lor. Chiar și „inactivitatea” unuia sau mai multor conturi bancare legate de un terorist suspectat, în ceea ce privește tranzacțiile, este un indicator util despre posibila plecare a unui suspect dintr-o anumită țară.

Pe baza TFTP, a fost posibil să se obțină informații privind cetățenii și rezidenții din SUA și UE suspectați de terorism sau de finanțarea acestuia în țări terțe în care cererile de asistență judiciară reciprocă nu au fost tratate la timp. Într-un caz din 2010, TFTP a contribuit la localizarea unui rezident al UE suspectat de a fi comis o infracțiune de terorism, care dispăruse din UE. Persoana s-a dovedit a fi titularul unui nou cont într-o țară din Orientul Mijlociu. Investigațiile suplimentare au confirmat că persoana în cauză avea, într-adevăr, reședința în această țară terță, ceea ce a permis astfel direcționarea resurselor de investigare în sprijinul unui mandat internațional de arestare corespunzător.

Într-un alt caz, TFTP a fost utilizat în cadrul investigației cu privire la cetățeanul francez Rachid Benomari, un presupus recrutor și strângător de fonduri al Al-Qaida și al al-Shabaab. Benomari, împreună cu alți doi agenți operativi ai al-Shabaab a fost arestat pentru intrare ilegală în Kenya, în iulie 2013. Benomari și complicități săi sunt căutați în UE pentru acuzații legate de terorism, iar pentru arestarea lui Benomari a fost emisă o notificare INTERPOL roșie. Informațiile obținute prin intermediul TFTP le-au oferit investigatorilor numărul de cont al lui Benomari și au identificat complicități financiare care nu erau cunoscuți anterior. Departamentul de Trezorerie a comunicat aceste informații agenției Europol, ca răspuns la o cerere în temeiul articolului 10.

În numeroase cazuri, investigatorii din domeniul combaterii terorismului au utilizat informațiile obținute prin intermediul TFTP pentru a furniza piste precise și prompte care au avansat investigațiile privind actele de terorism. De exemplu, informațiile obținute prin intermediul TFTP au fost utilizate pentru a contribui la identificarea surselor de finanțare folosite de către Manssor Arbabsiar și IRGC-QF în complotul din 2011 care a vizat asasinarea

ambasadorului Arabiei Saudite în Statele Unite.⁶ Utilizând TFTP, investigatorii au putut identifica o tranzacție în valoare de 100 000 USD transmisă de la o bancă străină, din afara Iranului, către o bancă din Statele Unite, într-un cont al persoanei recrutate de către Arbabsiar să efectueze asasinarea. Arbabsiar a fost arestat, iar ulterior a pledat vinovat și a fost condamnat la 25 de ani de închisoare.

Totodată, TFTP a oferit asistență în investigațiile cu privire la Frontul al-Nusrah (ANF), care a fost identificat drept un pseudonim al Al-Qaida în Irak de către Comitetul pentru sancțiuni Al-Qaida din cadrul Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite, precum și de către Statele Unite și Uniunea Europeană, ceea ce a condus la o înghețare obligatorie, ordonată de ONU, a activelor sale din întreaga lume. Din septembrie 2011, ANF și-a asumat responsabilitatea pentru peste 1 100 de atacuri teroriste, în care au murit și au fost rănite multe sute de sirieni. Conform informațiilor obținute prin intermediul TFTP, o persoană care strângea fonduri pentru ANF, aflată în Orientul Mijlociu, a primit echivalentul a peste 1,4 milioane EUR începând cu 2012, sub forma unor donații în diverse monede de la donatori din cel puțin 20 de țări diferite, inclusiv Franța, Germania, Irlanda, Țările de Jos, Spania, Suedia și Regatul Unit. Investigatorii din domeniul combaterii terorismului din Statele Unite au transmis aceste informații autorităților de combatere a terorismului la nivel mondial, inclusiv autorităților din Europa și Orientul Mijlociu. În cel puțin un caz, o țară terță a solicitat căutări suplimentare în cadrul TFTP pentru a putea continua investigația aflată în curs.

Departamentul de Trezorerie continuă să utilizeze TFTP pentru a investiga instruirea în Siria a teroriștilor care provin din UE. Analistii în materie de combatere a terorismului din Departamentul de Trezorerie au efectuat căutări în cadrul TFTP cu privire la Mohommod Hassin Nawaz și Hamaz Nawaz, ambii suspectați de terorism. Frații Nawaz au fost arestați în Dover, Regatul Unit de către autoritățile britanice, la 16 septembrie 2013, după o călătorie din Calais, Franța, și au fost acuzați de infracțiuni de terorism, inclusiv de a fi călătorit la o tabără de instruire a teroriștilor din Siria. Piste furnizate prin intermediul TFTP au oferit informații referitoare la tranzacții, printre care numere de cont, sume, date și posibili complici, inclusiv referitoare la o persoană suspectată de finanțare în scopuri teroriste.

Organizațiile teroriste utilizează mai multe metode pentru finanțarea operațiunilor lor. Printre aceste metode se numără spălarea banilor, traficul de droguri, furtul, precum și utilizarea de organizații paravan pentru strângerea de fonduri. Informațiile obținute prin intermediul TFTP pot ajuta investigatorii din domeniul combaterii terorismului să identifice mijloacele utilizate de către teroriști și susținătorii lor pentru a-și finanța operațiunile. Organizațiile teroriste utilizează adesea societăți paravan pentru a avea o prezență comercială legitimă, astfel încât să se poată sustrage sancțiunilor și să utilizeze sistemul financiar mondial. Informațiile obținute prin intermediul TFTP conțin informații esențiale – inclusiv nume, coduri de identificare bancară, valori ale tranzacțiilor și date – care pot fi utilizate pentru a stabili legături între organizațiile paravan și grupurile teroriste. Detaliile unei tranzacții între o societate paravan suspectată și un terorist cunoscut pot conține informații de care investigatorii au nevoie pentru a confirma că o organizație pretins legitimă strânge fonduri în numele unei organizații teroriste. În plus, informațiile obținute prin intermediul TFTP pot identifica organizații paravan necunoscute anterior și persoanele care au condus aceste organizații și care au legături cu grupurile teroriste. TFTP a fost utilizat în scopul de a furniza

⁶ IRGC-QF a oferit sprijin material talibanilor, Hezbollahului Libanez, organizației Hamas, Jihadului Islamic Palestinian și Frontului Popular pentru Eliberarea Palestinei - Comandamentul General. IRGC-QF a furnizat, de asemenea, organizațiilor teroriste sprijin letal sub formă de arme, instruire și finanțare și a fost responsabilă de numeroase atacuri teroriste.

piste pentru a investiga sucursala din SUA, desființată în prezent, a Societății Caritabile pentru Bunăstare Socială, înființată de teroristul internațional special desemnat⁷, Abd-al-Majid Al-Zindani. Agentul AQAP defunct, Anwar al-Aulaqi, a fost vicepreședintele organizației. Organizația caritabilă a fost descrisă de procurorii federali americani ca o organizație paravan utilizată pentru a sprijini Al-Qaida și pe Osama Bin Ladin. Informațiile obținute prin intermediul TFTP au dezvăluit tranzacții și complici care au legătură cu această organizație.

Informațiile obținute prin intermediul TFTP au contribuit, de asemenea, la investigația privind Bank Saderat din Iran pentru sprijinul pe care l-a acordat unor acte de terorism. Bank Saderat a fost desemnată pentru activități ilicite, ceea ce a dus la înghețarea activelor sale în Statele Unite și Uniunea Europeană, printre alte jurisdicții. Bank Saderat, care avea aproximativ 3 200 de sucursale, a fost utilizată de guvernul iranian pentru canalizarea de fonduri către Hezbollah și Hamas, printre altele. Din 2001 până în 2006, Bank Saderat a transferat 50 de milioane USD de la Banca Centrală a Iranului, prin intermediul filialei sale din Londra, către sucursala sa din Beirut, în beneficiul organizațiilor paravan ale Hezbollahului din Liban care sprijină acte de violență. Informațiile obținute prin intermediul TFTP au fost esențiale pentru eforturile depuse de investigatorii din domeniul combaterii terorismului în scopul de a urmări tranzacțiile financiare ale Bank Saderat către grupurile teroriste și filialele sale cu instituțiile financiare pe care le folosește pentru a eluda sancțiunile la nivel mondial.

Organizațiile teroriste recurg deseori la înșelăciune pentru a-și masca programele de finanțare ilicite. Informațiile obținute prin intermediul TFTP au contribuit la identificarea unui flux de finanțare utilizat de Hezbollah pentru spălarea de bani din droguri pentru operațiunile sale. În acest sistem extrem de complex, Hezbollah ar vinde droguri în Europa și ar spăla fonduri cu autovehicule de ocazie achiziționate în Statele Unite și vândute ulterior în Africa. Profiturile obținute din vânzarea de autovehicule de ocazie și de droguri ar fi trimise în Liban și către anumite case de schimb libaneze. Departamentul de Trezorerie a stabilit că Hezbollah a folosit casele de schimb pentru a transfera fonduri pentru operațiuni sau înapoi către SUA pentru a cumpăra mai multe autovehicule de ocazie. Recent, chiar la începutul anului 2013, informațiile obținute prin intermediul TFTP le-au permis investigatorilor să identifice transferul de fonduri între Hezbollah, anumite case de schimb și concesionarii de autovehicule de ocazie din Statele Unite. Departamentul de Trezorerie continuă să fie preocupat de eventuala utilizare a caselor de schimb pentru a contribui la accesul la sistemul financiar și urmărește în mod activ piste și acțiunile de combatere a terorismului pentru a detecta și a perturba utilizarea sistemului financiar în vederea sprijinirii activităților teroriste.

Totodată, tranzacțiile financiare le pot oferi investigatorilor din domeniul combaterii terorismului informațiile necesare pentru a identifica persoanele care facilitează instruirea teroriștilor. Organizațiile teroriste necesită finanțare pentru a le permite complicilor să călătorească la locurile de instruire. Aceste tranzacții indică deseori momentul în care o persoană suspectată de terorism a decis să devină operațională și afiliată unui grup sau unei organizații. Informațiile obținute prin intermediul TFTP le pot oferi investigatorilor din domeniul combaterii terorismului informațiile de care aceștia au nevoie, inclusiv date de călătorie, sume ale tranzacțiilor, nume, pseudonime, locuri și date de contact, pentru a urmări persoanele respective. De exemplu, TFTP a fost utilizat pentru a contribui la furnizarea de

⁷ Termenul „*Specially Designated Global Terrorist*” (terorist internațional special desemnat) sau „SDGT” se referă la o persoană fizică sau juridică care poate face obiectul unor sancțiuni în conformitate cu Ordinul executiv nr. 13224 al principalei autorități în materie de sancțiuni împotriva terorismului din cadrul guvernului SUA.

piste pentru investigația privind facilitatorul al-Shabaab, Omar Awadh Omar. Omar a facilitat finanțarea pentru al-Shabaab și se crede că a facilitat transportul de luptători străini și de provizii pentru Somalia. Omar ar fi fost implicat în planificarea atacului din 11 iulie 2010 împotriva suporterilor care urmăreau un meci din cadrul Cupei Mondiale în Kampala, Uganda. Al-Shabaab și-a asumat răspunderea pentru acest atac, în urma căruia au fost ucise 74 de persoane. TFTP a oferit informații esențiale despre piste care au fost utilizate pentru identificarea persoanelor din rețeaua de sprijin a lui Omar și pentru identificarea unor conturi necunoscute anterior. Omar este în prezent în arest, în așteptarea procesului în Uganda. De asemenea, Omar a fost desemnat de Departamentul de Trezorerie al SUA în temeiul Ordinului executiv nr. 13536, care vizează amenințările la adresa păcii, securității și stabilității din Somalia.

5. Utilizarea TFTP de către statele membre și de către UE

În timp ce TFTP a fost dezvoltat de către autoritățile din Statele Unite, statele membre și UE au permisiunea de a utiliza TFTP pentru propriile investigații de combatere a terorismului prin intermediul clauzelor de reciprocitate incluse în acord. În conformitate cu articolul 10 din acord, statele membre, Europol și Eurojust pot solicita căutarea unor informații obținute prin intermediul TFTP, pe care o va efectua ulterior Departamentul de Trezorerie, în conformitate cu garanțiile prevăzute la articolul 5. Separat, în temeiul articolului 9 din acord, Departamentul de Trezorerie al SUA oferă spontan informații pertinente generate de TFTP statelor membre în cauză, agențiilor Europol și Eurojust.

De la intrarea în vigoare a acordului, statele membre au devenit din ce în ce mai conștiente de existența TFTP ca instrument de investigație. Mai multe state membre și Europol beneficiază în permanență de informații obținute prin intermediul TFTP și de piste de investigație valoroase pe care le primesc. În ultimii trei ani, ca răspuns la 158 de cereri, în total, care au fost formulate de statele membre și UE în temeiul articolului 10, prin intermediul TFTP au fost obținute 924 de piste de investigație.⁸

De exemplu, în cazul Spaniei, un număr total de 11 cereri, efectuate în temeiul articolului 10, a generat 93 de piste de investigație privind persoane fizice și juridice suspectate că au o legătură cu terorismul sau cu finanțarea acestuia. Din 11 cereri, trei au vizat grupuri teroriste separatiste interne: două s-au referit la ETA⁹, generând 25 de piste, iar una a vizat Resistência Galega¹⁰, generând patru piste. În ceea ce privește Al-Qaida, Spania a trimis patru cereri și a obținut 11 piste, iar două cereri legate de Hezbollah au generat nu mai puțin de 27 de piste. În plus, o cerere legată de un grup separatist PKK¹¹ a generat 19 piste de investigație și o singură cerere privind o investigație de combatere a terorismului și a proliferării a generat șapte piste de investigație.

În aceeași perioadă de timp, în temeiul articolului 9, SUA a furnizat spontan statelor membre și UE informații relevante în 23 de ocazii, fiind implicate 94 de piste de investigație.¹²

⁸ Aceste cifre datează din 20 august 2013.

⁹ ETA (*Euskadi ta Askatasuna*) – Țara Bascilor și Libertate.

¹⁰ *Resistência Galega* – Rezistența galiciană.

¹¹ PKK (*Partiya Karkerên Kurdistan*) – Partidul Muncitorilor din Kurdistan.

¹² Aceste cifre datează din 22 august 2013.

Următoarele cazuri, care au fost colectate și furnizate de Europol, ilustrează modul în care TFTP a fost folosit de statele membre și rezultatele în materie de investigații obținute în urma căutărilor solicitate în temeiul articolului 10 din acord.¹³ Acestea completează informațiile prevăzute la secțiunea 4 a prezentului raport, în care unele exemple europene au fost, de asemenea, utilizate pentru a explica rolul pe care informațiile obținute prin intermediul TFTP îl au în investigațiile de combatere a terorismului. Alegerea exemplelor și a informațiilor furnizate a trebuit să respecte limitele prevăzute de cerințele de confidențialitate și securitate.

Cazul 1: Activități teroriste islamiste

Grupul/organizația terorist(ă): Activități teroriste islamiste (organizație necunoscută/nedenumită)

Descrierea cazului: O investigație privind un bărbat în vârstă de 40 ani, suspectat de a fi fost recrutat pentru servicii armate străine și de apartenență la o organizație teroristă. Această persoană este suspectată și de a fi pregătit și/sau desfășurat atentate teroriste.

Feedback din partea statului membru: În urma unei cereri efectuate în temeiul articolului 10, piste de informații au coroborat date cunoscute anterior, acestea au fost considerate actualizate și au inclus noi legături cu terorismul/criminalitatea.

Perioada pistelor: 2008-2011

Cazul 2: Hamas

Grupul/organizația terorist(ă): Hamas (Harakat al-Muqāwamah al-Islāmiyyah, „Mișcarea de rezistență islamică”) este organizația palestiniană sunnită islamică sau islamistă, cu o aripă militară asociată, Brigăzile Izz ad-Din al-Qassam, situată în teritoriile palestiniene. Uniunea Europeană, Israel, Statele Unite, Canada și Japonia clasifică Hamas drept o organizație teroristă.

Descrierea cazului: O investigație privind o organizație non-profit (ONP), sancționată în conformitate cu legislația statului membru. Această ONP este o organizație „soră” a unei ONP similare care operează într-un alt stat membru și care a fost sancționată pentru susținerea Hamas. S-a suspectat că organizația care face obiectul investigației a oferit o finanțare semnificativă, prin intermediul entității sale „surori”, pentru a sprijini Hamas din punct de vedere financiar.

Feedback din partea statului membru: În urma unei cereri în temeiul articolului 10, piste de informații au coroborat datele cunoscute și au fost considerate actuale.

Fondurile din partea ONP au fost înghețate înainte de lansarea cererii în temeiul articolului 10; cu toate acestea, „tranzacțiile” obținute prin intermediul TFTP „au fost raportate către unitatea de informații financiare din cauza unor indicații de spălare a banilor, iar, ulterior, acestea au fost identificate ca finanțare pentru o organizație teroristă”.

Perioada pistelor: 2011

¹³ Prezentarea acestor exemple se bazează pe descrierile furnizate de statele membre în cauză.

Cazul 3: PKK

Grupul/organizația terorist(ă): Partidul Muncitorilor din Kurdistan (Partiya Karkerên Kurdistan sau Parti Karkerani Kurdistan), denumit în mod curent „PKK”, cunoscut, de asemenea, ca KGK și cunoscut anterior sub denumirea „KADEK” (Congresul pentru libertate și democrație din Kurdistan) sau „KONGRA-GEL” (Congresul Popular din Kurdistan), este o organizație kurdă care duce, începând din 1984, o luptă armată împotriva statului turc pentru un Kurdistan autonom și pentru drepturi culturale și politice pentru kurzii din Turcia. Grupul a fost fondat la 27 noiembrie 1978 în satul Fis, lângă Lice, și a fost condus de Abdullah Öcalan. Mai multe state și organizații, inclusiv Uniunea Europeană, Organizația Națiunilor Unite, NATO și Statele Unite, au inclus PKK pe lista organizațiilor teroriste la nivel internațional.

Descrierea cazului: O investigație privind un cetățean al UE care este suspectat de a fi un susținător al Kongra Gel/PKK. Persoana suspectată are obiceiul de a călători extrem de mult în străinătate și a efectuat mai multe călătorii în locuri de interes din punctul de vedere al securității. Se crede că persoana suspectată strânge fonduri, finanțează sau facilitează acțiuni în numele organizației teroriste interzise Kongra Gel/PKK.

Feedback din partea statului membru: În urma unei cereri în temeiul articolului 10, piste de informații au coroborat date cunoscute și au furnizat, de asemenea, legături internaționale necunoscute anterior, precum și contacte și persoane suspecte care nu erau cunoscute înainte.

Acest caz continuă să fie parte a unei investigații în derulare și, ca atare, doar anumite informații suplimentare pot fi prezentate pentru feedback. Cu toate acestea, ca urmare a informațiilor obținute prin intermediul TFTP, ancheta financiară s-a putut axa mai precis asupra complicilor și a locurilor necunoscute anterior, ceea ce a dus la completarea unor informații importante și la noi oportunități în materie de investigații. În mod concret, ancheta a căpătat o dimensiune internațională care era bănuită anterior, dar nu putea fi ușor identificată și, prin urmare, a coroborat informațiile existente. La rândul său, acest fapt a generat o anchetă suplimentară importantă și trimiteri către alte agenții de asigurare a aplicării legii în ceea ce privește principalul subiect de interes și complicii financiari. Ar trebui subliniat că ar fi fost foarte puțin probabil ca informațiile furnizate prin intermediul TFTP să fi fost descoperite pe alte căi și, prin urmare, au adus un beneficiu considerabil în acest caz.

Perioada pistelor: 2004-2011

Cazul 4: IJU

Grupul/organizația terorist(ă): Uniunea Jihadului Islamic (*Islamic Jihad Union – IJU*), cunoscută inițial sub numele de gruparea Jihadul Islamic (*Islamic Jihad Group – IJG*), este o organizație teroristă și a comis atentate în Uzbekistan și tentative de atentate în Germania. IJU a fost înființată în martie 2002 de către cei care s-au separat de Mișcarea Islamică din Uzbekistan (*Islamic Movement of Uzbekistan – IMU*), în zonele tribale din Pakistan. Organizația a fost responsabilă de atentatele eșuate din Uzbekistan în 2004 și la începutul anului 2005. Ulterior, aceasta și-a schimbat denumirea, gruparea Jihadul Islamic devenind Uniunea Jihadului Islamic. După această perioadă, a devenit mai apropiată de nucleul organizației Al-Qaida. De la reorientarea sa, atenția organizației s-a schimbat și aceasta a început să pună la cale atacuri teroriste în Pakistan și în Europa de Vest, în special în Germania. Mirali din sudul regiunii Waziristan este sediul organizației, locul în care sunt formate persoanele din Occident recrutate pentru atacurile din vest.

Descrierea cazului: O investigație privind șase persoane suspectate de a fi membri ai organizației teroriste IJU. Se crede că una dintre persoanele suspectate a călătorit sau se va deplasa pentru a beneficia de un curs de instruire în domeniul terorismului într-un loc ostil. O persoană este suspectată de a fi răspunzătoare de finanțare, recrutare și imigrație ilegală în statele membre. Domiciliul actual al acestei persoane este necunoscut.

Feedback din partea statului membru: În urma unei cereri în temeiul articolului 10, piste de informații au coroborat date cunoscute anterior.

În plus, piste au generat informații necunoscute anterior (conturi bancare străine, adrese, numere de telefon etc.), legături internaționale neidentificate, precum și alte persoane de contact și suspecte care nu erau cunoscute înainte. Piste au fost considerate actualizate.

Perioada pistelor: 2009-2012

Cazul 5: Activități teroriste sikh

Grupul/organizația terorist(ă): Activități teroriste sikh (organizație necunoscută/nedenumită)

Descrierea cazului: O investigație privind activitățile teroriste sikh: o persoană și structura de afaceri aferentă sunt suspectate de acumularea unor sume mari în numerar și de efectuarea unor transferuri de fonduri între mai multe conturi și locuri. Aceste sume de bani sunt suspectate de a fi utilizate pentru a sprijini și chiar a comanda acte de terorism.

Feedback din partea statului membru: În urma unei cereri în temeiul articolului 10, piste de informații au coroborat date cunoscute anterior. În plus, piste au generat informații necunoscute anterior (conturi bancare străine, adrese, numere de telefon etc.), legături internaționale neidentificate, precum și persoane de contact și suspecte care nu erau cunoscute înainte. Piste au fost considerate actuale.

Piste de informații au permis o evaluare mai exactă a datelor financiare obținute mai devreme în vederea anchetei ce urmează a fi efectuată. Mai exact, s-a stabilit că persoana respectivă avea sume mari de bani creditate în contul sau conturile sale bancare; cu toate acestea, originea acestor fonduri nu a fost cunoscută anterior.

Nu au fost aduse acuzații, dar ca urmare a naturii sensibile a investigației, pentru feedback pot fi prezentate informații suplimentare limitate. În acest caz, TFTP a fost avut în vedere într-o etapă inițială din cauza unor bănuieli cu privire la faptul că persoana de interes ar putea avea o amprentă financiară în afara UE. A fost primit un răspuns rapid și detaliat din interogarea TFTP, care a condus la identificarea activității financiare internaționale și a intereselor comerciale străine care s-au dovedit a fi informații foarte valoroase. În schimb, a putut fi efectuată o evaluare cu un grad mai ridicat de informare cu privire la activitățile persoanei de interes, în contextul obiectivelor investigației și al altor informații deținute. Din nou, ar fi fost puțin probabil ca natura asocierilor și a tranzacțiilor financiare furnizate prin intermediul TFTP să fi fost descoperită prin alte căi de anchetă, iar aceasta a favorizat enorm evoluția investigației și evaluarea timpurie a activității.

Perioada pistelor: 2007-2012

6. Valoarea datelor furnizate prin intermediul TFTP care au fost păstrate mai mulți ani

Autoritățile de combatere a terorismului au demonstrat echipelor de evaluare din partea UE și SUA că datele financiare păstrate mai mulți ani, cunoscute sub denumirea de date istorice, sunt de mare valoare pentru investigațiile de combatere a terorismului. Datele istorice le permit investigatorilor să identifice tendințe de finanțare, să urmărească afilierile la grupări și să analizeze metodologia. Grație preciziei datelor din cadrul TFTP, investigatorii pot folosi tranzacțiile financiare pentru a urmări teroriștii și susținătorii acestora lor la nivel mondial, timp de mai mulți ani. De la intrarea în vigoare a acordului în august 2010, 45 % din totalul datelor din cadrul TFTP consultate de către un analist datau de peste trei ani.

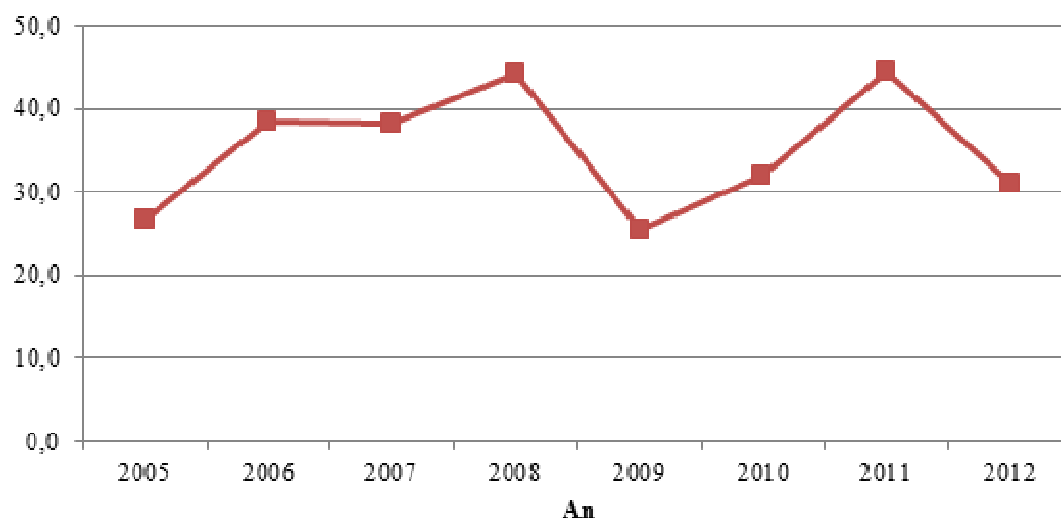
Un terorist poate acționa într-o anumită țară timp de mai mulți ani. La un moment dat, persoana respectivă se poate muta într-o altă țară pentru a desfășura operațiuni teroriste. Persoana în cauză își poate modifica toate datele de identificare precedente, inclusiv numele, adresa și numărul de telefon. Cu toate acestea, informațiile din cadrul TFTP păstrate în termenele prevăzute la articolul 6 pot stabili o legătură între persoana respectivă și un cont bancar pe care aceasta l-a utilizat anterior. Chiar și atunci când teroristul și-a deschis noi conturi bancare, investigatorii pot fi în măsură să stabilească o legătură între persoana respectivă și noul cont – și orice altă informație de identificare asociată acestuia – prin urmărirea tranzacțiilor asociate cu conturile despre care se știa că sunt utilizate de organizația teroristă în cauză. De fapt, investigatorii intervievați pentru prezentul raport au fost de acord că reducerea perioadei de păstrare a datelor din cadrul TFTP la mai puțin de cinci ani ar duce la o pierdere semnificativă de informații în ceea ce privește finanțarea și operațiunile grupurilor teroriste.

De exemplu, au fost utilizate informațiile obținute prin intermediul TFTP pentru a sprijini urmărirea tranzacțiilor agentului IJU, Mevlut Kar. Kar a furnizat peste 20 de detonatoare unor membri ai IJU. În ianuarie 2012, Statele Unite l-au inclus pe Kar pe lista teroriștilor internaționali special desemnați, fapt care a condus la înghețarea tuturor activelor sale care se află sub jurisdicția SUA. Informațiile obținute prin intermediul TFTP care sunt păstrate mai mult de patru ani au fost utilizate pentru a furniza piste și pentru a urmări tranzacțiile dintre Kar și susținătorii acestuia. Kar este implicat în complotul european cu bombă din 2007 care a vizat instalațiile militare ale SUA și cetățeni americani din Germania. Kar este în prezent căutat de guvernul libanez, iar pentru arestarea și extrădarea sa a fost emisă o notificare Interpol roșie. Guvernul libanez l-a condamnat în absență la 15 de ani de închisoare pentru încercarea de a institui o celulă Al-Qaida în Liban. Fără date istorice, investigatorii nu ar fi putut obține informații semnificative cu privire la operațiunile desfășurate de Kar.

Departamentul de Trezorerie al SUA a efectuat o reexaminare a peste o mie de rapoarte din cadrul TFTP publicate între 2005 și 2012.¹⁴ Această analiză a arătat că, în decursul perioadei respective de șapte ani, 35 % din piste obținute prin intermediul TFTP au conținut date păstrate timp de cel puțin trei ani.

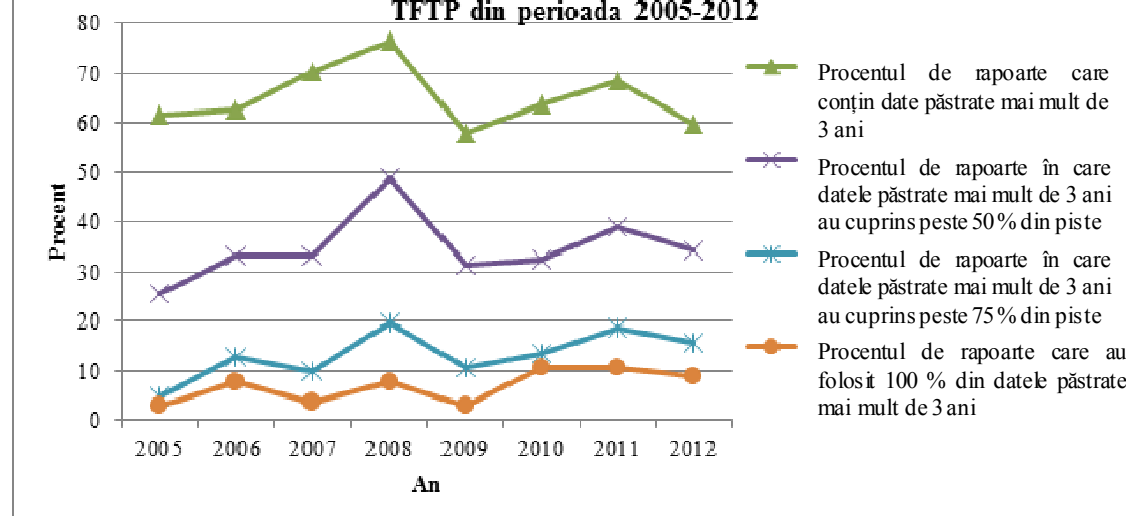
¹⁴ Rapoartele au fost selectate aleatoriu în vederea obținerii unui eșantion reprezentativ al tuturor rapoartelor din cadrul TFTP întocmite în perioada 2005-2012. Astfel cum s-a menționat anterior, un singur raport din cadrul TFTP poate conține mai multe piste TFTP.

Procentul de piste care conțin datele din cadrul TFTP păstrate mai mult de 3 ani

În plus față de predominanța datelor istorice în rândul pistelor obținute prin intermediul TFTP, reexaminarea rapoartelor din cadrul TFTP, elaborate în perioada 2005-2012, relevă importanța relativă în cadrul rapoartelor a datelor păstrate mai mult de trei ani. Astfel cum se arată în graficul de mai jos, între 2005 și 2012, peste 65 % din rapoartele elaborate pe baza pistelor obținute prin intermediul TFTP au conținut date din cadrul TFTP păstrate mai mult de trei ani. Pentru aproape 35 % din rapoarte, datele istorice au reprezentat cel puțin jumătate din materialele sursă ale raportului. Începând cu anul 2010, 10 % din rapoartele din cadrul TFTP elaborate de către analiști în scopul investigațiilor de combatere a terorismului s-au bazat în totalitate pe date din cadrul TFTP păstrate mai mult de trei ani.

Valoarea datelor păstrate mai mult de 3 ani în rapoartele din cadrul TFTP din perioada 2005-2012

Datele istorice au avut un rol esențial în identificarea surselor de finanțare și a metodologiei pe care s-a bazat teroristul norvegian, Anders Behring Breivik. La o zi după atacurile din 22 iulie 2011 în care au fost ucise 77 de persoane și au fost rănite câteva sute de oameni, Europol a transmis Departamentului de Trezorerie al SUA o cerere de urgență în temeiul articolului 10 din acord cu privire la aceste evenimente. În aceeași zi, Departamentul de Trezorerie a transmis Europol un răspuns care cuprindea 35 de piste obținute prin intermediul TFTP care au detaliat amploarea activităților financiare și a rețelei lui Breivik care se întindea în aproape douăsprezece țări, majoritatea din Europa, însă și în Statele Unite ale Americii, precum și în anumite destinații off-shore. Patru din cele 35 de piste au implicat tranzacții financiare realizate cu doi ani înaintea atacurilor, iar o pistă suplimentară s-a referit la activități financiare care au avut loc cu puțin mai mult de trei ani înaintea atacurilor. Celelalte 30 de piste au vizat tranzacții financiare realizate într-o perioadă anterioară atacurilor, cuprinsă între patru și opt ani¹⁵, întrucât Breivik și-a dezvoltat rețeaua financiară internațională, a înființat o societate care elibera diplome de studii false, cunoscută, de asemenea, ca o „fabrică de diplome”, a înființat o exploatare agricolă care putea obține materiale utilizate pentru explozivi și a colaborat cu anumiți complici din alte țări.

În perioada premergătoare atacurilor din Norvegia, se pare că Breivik a utilizat într-o măsură mai redusă sistemul financiar internațional, probabil, pentru a evita să fie descoperit. Cu toate acestea, pisteles mai vechi din cadrul TFTP le-au permis investigatorilor să identifice rapid fluxurile de finanțare și metodologia folosită de Breivik, precum și contactele și holdingurile sale financiare din alte țări, fapt care a fost deosebit de important în momentul respectiv, atunci când autoritățile au încercat să stabilească dacă acesta a acționat singur sau împreună cu alți agenți neidentificați.

Într-unul din celelalte cazuri examinate în scopul prezentului raport, investigatorii au fost în măsură să utilizeze informațiile obținute prin intermediul TFTP pentru a urmări, pe parcursul a patru ani, peste 100 de tranzacții între o persoană suspectată de terorism și susținători din mai multe țări. Persoana suspectată de terorism a folosit conturi din mai multe țări pentru a solicita fonduri de susținere a planurilor pentru un eventual atac. Investigarea ulterioară a tranzacțiilor a identificat complici și susținători care nu erau cunoscuți anterior.

În plus, în mai multe cazuri analizate pentru prezentul raport, investigatorii au putut urmări tranzacții între grupuri teroriste, inclusiv Al-Qaida, precum și noi surse de finanțare. În majoritatea acestor cazuri, utilizarea informațiilor obținute pornind de la date din cadrul TFTP păstrate mai mult de trei ani – și mai mult de cinci ani, în multe cazuri pentru căutările efectuate înainte de ștergerea datelor din iulie 2012 – a condus la investigații separate privind entități necunoscute anterior.

În exemplele cu caracter ilustrativ de investigații de combatere a terorismului din UE, care au fost incluse în secțiunea 5 din prezentul raport, pisteles de investigație generate de TFTP au fost, de asemenea, vechi de mai mulți ani.

¹⁵ Datele din cadrul TFTP mai vechi de 5 ani erau încă disponibile în momentul respectiv, întrucât, în conformitate cu articolul 6 din acord, toate datele care nu au fost extrase și au fost primite înainte de 20 iulie 2007 trebuie șterse cel târziu la 20 iulie 2012.

7. Păstrarea și ștergerea datelor

Acordul conține o serie de dispoziții referitoare la păstrarea și ștergerea datelor. Articolul 6 alineatul (5) prevede că, în cursul aplicării acordului, Departamentul de Trezorerie al SUA efectuează o evaluare permanentă cu periodicitate cel puțin anuală, pentru a identifica datele neextrase care nu mai sunt necesare pentru combaterea terorismului sau a finanțării acestuia, iar în cazul identificării unor astfel de date, acestea sunt eliminate în mod definitiv, cât mai repede posibil din punct de vedere tehnic. În acest scop, în fiecare an are loc un exercițiu pe scară largă de audit și analiză a datelor extrase și se analizează, pe o bază cantitativă și calitativă, tipurile și categoriile de date, inclusiv în funcție de regiunea geografică, care s-au dovedit utile în investigațiile de combatere a terorismului.

Auditul și analiza se desfășoară în mai multe etape. În primul rând, se realizează o evaluare amplă a datelor extrase pentru determinarea tipurilor de mesaje și a regiunilor geografice care răspund cel mai bine și cel mai puțin bine la căutările din cadrul TFTP. În al doilea rând, acele tipuri de mesaje și regiuni geografice din care au fost extrase date de cele mai puține ori, sunt examinate pentru a determina componenta lor calitativă – și anume, dacă numărul relativ redus de răspunsuri obținute au conținut totuși informații de înaltă calitate sau au fost deosebit de importante pentru prevenirea, investigarea, identificarea sau urmărirea penală a actelor de terorism sau a finanțării acestora. În al treilea rând, acele tipuri de mesaje și/sau regiuni geografice care, din punct de vedere cantitativ sau calitativ nu par a fi necesare, în momentul evaluării, pentru a combate terorismul sau finanțarea acestuia, sunt eliminate din cererile viitoare formulate în temeiul articolului 4. În cazul în care în datele neextrase sunt identificate astfel de tipuri de mesaje și/sau regiuni geografice, Departamentul de Trezorerie le elimină în conformitate cu articolul 6 alineatul (1) din acord.

În temeiul articolului 6 alineatul (5) din acord, Departamentul de Trezorerie al SUA efectuează, de asemenea, o evaluare permanentă pentru a analiza dacă perioadele de păstrare a datelor nu sunt mai îndelungate decât este necesar pentru a combate terorismul sau finanțarea acestuia. Periodic, este realizată o evaluare cuprinzătoare constând în interviurile investigatorilor, reexaminări ale investigațiilor de combatere a terorismului și o evaluare a amenințărilor și a activităților teroriste curente, împreună cu revizuirea anuală menționată anterior cu privire la datele extrase primite, pentru a se asigura că perioadele de păstrare a datelor din cadrul TFTP sunt relevante pentru eforturile în derulare de combatere a terorismului. Toate cele trei evaluări anuale efectuate de la intrarea în vigoare a acordului, precum și evaluările în curs au concluzionat că actuala perioadă de păstrare de cinci ani este în continuare necesară pentru investigațiile în care se utilizează TFTP.

Articolul 6 din acord prevede, de asemenea, că toate datele neextrase (și anume, datele care nu au fost extrase din TFTP ca parte a unei investigații de combatere a terorismului) care au fost primite înainte de 20 iulie 2007 se șterg cel târziu la 20 iulie 2012. Departamentul de Trezorerie al SUA a finalizat această ștergere înainte de termenul-limită, fapt confirmat de către auditorii independenți angajați de către furnizor pe parcursul celei de a doua revizuri comune.¹⁶

În plus, acordul prevede, de asemenea, că datele neextrase care au fost primite la 20 iulie 2007 și după această dată se șterg cel târziu în termen de cinci ani de la primirea lor. Departamentul de Trezorerie al SUA a intenționat inițial să pună în aplicare această dispoziție prin intermediul unui exercițiu anual de ștergere cu privire la datele neextrase care s-ar încadra în

¹⁶ Al doilea raport de revizuire comună, p. 10.

termenul de cinci ani în anul respectiv.¹⁷ Ca urmare a discuțiilor purtate în cadrul celei de a doua revizuii comune și la recomandarea echipei de revizuire comună a UE, Departamentul de Trezorerie al SUA și-a revizuit procedurile pentru a efectua exercițiile suplimentare de ștergere, astfel încât acestea să asigure că toate ștergerile de date neextrase sunt efectuate complet în termenul de cinci ani. Astfel, toate datele neextrase primite înainte de 31 decembrie 2008 au fost deja șterse.

8. Concluzie

Informațiile cuprinse în prezentul raport arată în mod clar valoarea semnificativă a datelor furnizate în cadrul TFTP în ceea ce privește prevenirea și combaterea terorismului și a finanțării acestuia. Importanța datelor din cadrul TFTP este demonstrată de informațiile referitoare la utilizarea efectivă a datelor obținute prin intermediul TFTP în investigațiile de combatere a terorismului din SUA și din Europa, însoțite de o serie de exemple concrete. Deși există multe alte cazuri care sprijină puternic beneficiile TFTP, divulgarea lor ar fi în detrimentul anchetelor în curs. Informațiile obținute prin intermediul TFTP și precizia acestora permit identificarea și urmărirea teroriștilor și a rețelelor lor de sprijin, în întreaga lume. Acestea clarifică structurile financiare existente ale organizațiilor teroriste și permit identificarea unor noi fluxuri de sprijin financiar, a unor complici necunoscuți anterior, precum și a unor noi persoane suspectate de terorism. Informațiile obținute prin intermediul TFTP pot contribui, de asemenea, la evaluarea și coroborarea informațiilor existente, la confirmarea apartenenței unei persoane la o organizație teroristă și la completarea lacunelor în materie de informații.

Raportul a analizat valoarea datelor păstrate timp de mai mulți ani, precum și intensitatea utilizării lor. Datele istorice pot avea un rol esențial în cadrul investigațiilor referitoare la persoane care deseori încearcă să își ascundă informațiile de identificare, inclusiv numele, adresa și numărul de telefon. Cu toate acestea, odată cu TFTP și cu datele păstrate în cadrul acestuia, investigatorii pot fi în măsură să stabilească o legătură între o persoană și un număr de cont bancar utilizat anterior și să identifice informațiile corecte cu caracter personal și conexiunile asociate acestora. Conform statisticilor disponibile privind rapoartele din cadrul TFTP publicate între 2005 și 2012, 35 % din piste obținute prin intermediul TFTP au conținut date păstrate timp de cel puțin trei ani. Luând în considerare atât valoarea unică a datelor istorice, cât și predominanța acestora în cadrul pistelor obținute prin intermediul TFTP, reducerea perioadei de păstrare a datelor din cadrul TFTP la mai puțin de cinci ani ar duce la o pierdere semnificativă de informații în ceea ce privește finanțarea și operațiunile grupurilor teroriste.

În conformitate cu dispozițiile articolului 6 din acord, Departamentul de Trezorerie al SUA a șters toate datele neextrase primite înainte de 31 decembrie 2008. Cererile de date sunt definite pe baza unei evaluări periodice și ample a pertinentei și utilității anumitor tipuri de mesaje și regiuni geografice. În plus, Departamentul de Trezorerie al SUA efectuează, de asemenea, evaluări permanente pentru a analiza dacă perioadele de păstrare a datelor nu sunt mai îndelungate decât este necesar pentru a combate terorismul sau finanțarea acestuia.

În paralel cu elaborarea prezentului raport, la cererea Comisiei, au fost lansate consultări în temeiul articolului 19 din acord, avându-se în vedere declarațiile din mass-media cu privire la o eventuală încălcare a termenilor acordului de către autoritățile din SUA. Informațiile prezentate de Departamentul de Trezorerie al SUA în scrisorile sale din 18 septembrie și

¹⁷ Al doilea raport de revizuire comună, p. 10.

8 noiembrie 2013, precum și în cadrul reuniunilor la nivel înalt de la 7 octombrie și 18 noiembrie 2013 au clarificat și mai mult punerea în aplicare a Acordului TFTP UE-SUA și nu au revelat nicio încălcare a acordului. Comisia și Departamentul de Trezorerie al SUA au convenit să realizeze următoarea revizuire comună în conformitate cu articolul 13 din acord în primăvara anului 2014.